

SAK 13/03

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK OG HYSE NORD FOR 62°N I 2004, HERUNDER SAMLEKVOTEORDNINGEN.

1 SAMMENDRAG OM ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERINGER.

Det foreslås felles gjennomgående stige i gruppe I for torsk, hyse og sei. Det foreslås fartøykvote som reguleringsprinsipp for fartøy på 15 meter og over i gruppe I. I gruppe I har en valgt å legge til grunn to grupper; under og over 15 meter. Det foreslås å redusere omregningsfaktorene i samlekvote for hyse og sei til henholdsvis 0,4 og 0,1. Det foreslås å innføre omsetningsforbud av torsk for fritidsfiskere.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2002.

Tabell 1 gir en oversikt over oppfisket kvantum fordelt på de ulike gruppene i 2002.

Tabell 1: Status for 2002.

Grupper	Tildelt norsk gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest
Gruppe II	13.746	16.572	- 2.826
Gruppe I	106.103	123.771	- 17.668
Fartøy > 28 meter	17.608	17.465	143
Trål	57.878	58.640	-762
Sum	195.335	216.448	21.113
Forsknings- /overvåkningsfiske:			
Konvensjonell		1.094	
Trål		4.017	
Sum		221.559	

I tabell 1 er bifangst-/bufferkvoten for gruppe I og gruppe II inkludert i gruppekvoten til gruppe I. Fangst av torsk innenfor ungdomsfiskeordningen og fritidsfiske som blir omsatt gjennom salgslagene og fangst på uoppgitt registreringsmerke blir avregnet gruppekvoten for gruppe II. Dette utgjorde 1.640 tonn i 2002.

2.2 FISKET I 2003.

2.2.1 Kvoter og reguleringer i 2003.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (4.-8. november 2002) ble det enighet om følgende: Totalkvoten for 2003, inkludert 40.000 tonn "Murmanskorsk" og 40.000 tonn norsk kysttorsk fastsettes til 435.000 tonn. Av dette avsettes 55.900 tonn til tredjeland. Etter en overføring på 6.000 tonn til Norge fra Russland er fordelingen av torskekvotene nord for 62°N i 2003 som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2003.

Land	Tonn
Norge:	195.550
Russland:	183.550
Tredjeland:	55.900
Sum:	435.000

Av den norske kvoten ble et tilleggskvantum på 115 tonn avsatt til tredjeland. Disponibelt for norske fiskere er da 195.435 tonn torsk. En har i 2003 følgende kvotefordeling på de ulike gruppene:

Tabell 3: Gruppekvoter i 2003.

Fartøygrupper	Kvoter
Torsketrål	57.169 tonn
Seitrål	750 tonn
Sum trål	57.919 tonn
Fartøy \geq 28 meter	17.616 tonn
Gruppe I	106.836 tonn
Gruppe II	13.064 tonn
Sum konvensjonelle redskaper	137.516 tonn

Mer om reguleringene og avviklingen av fisket i 2003 finnes nedenfor under beskrivelsen av de enkelte elementene i reguleringene.

2.2.2 Utviklingen i fisket i 2003.

Pr 9. november var det registrert følgende kvanta torsk rund vekt landet i de ulike salgslag:

Tabell 4: Landet fangst fordelt på salgslag pr 9. november:

Salgslag	Konvensjonelle	Trål	Sum
Norges Råfisklag	122.591	34.253	156.844
Sunnmøre og R.Fiskesalslag	10.030	12.494	22.524
Vest-Norges Fiskesalslag	3.907	47	3.924
Nullsedler/NSL	16	488	504
Sum	136.544	47.282	183.826
Kvote	137.516	57.919	195.435
Restkvote	972	10.637	11.609

I tabellen over er trålerne fiske med konvensjonelle redskap ført under konvensjonelle. Dette kvantumet utgjør 173 tonn, og skal avregnes gruppekvoten til trål.

Tabell 5: Landet fangst fordelt på grupper pr 9. november:

Grupper	Gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest
Gruppe II	13.064	15.732	- 2.668
Gruppe I	106.836	108.263	- 1.427
Fartøy \geq 28 meter	17.616	12.549	5.067
Trål	57.919	47.282	10.637
Sum	195.435	183.825	11.610

Fangststatistikken i sakspapirene til Reguleringsrådet avviker fra ukestatistikken, dette skyldes at en har foretatt en opprydding i forhold til gruppe I.

Fangst av torsk innenfor ungdomsfiskeordningen og fritidsfiske som blir omsatt gjennom salgslagene og fangst på uoppgitt fartøy blir avregnet gruppeknoten for gruppe II. Dette utgjør så langt i år 2.363 tonn.

2.3 BESTANDSSITUASJONEN.

ACFM klassifiserer bestanden av norsk arktisk torsk som ”høstet utover sikre biologiske grenser”. Gytebestandens størrelse er over føre-var-grensen (B_{pa}), men beskatningen er høyere enn føre-var-grensen (F_{pa}). Gytebestanden har altså nå vokst forbi B_{pa} etter å ha vært under B_{pa} en periode (1998-2001). Toktene indikerer en svak 2001-årsklasse og en gjennomsnittlig 2002-årsklasse.

I forhold til aldersstrukturen er det relativt sett lite gammel fisk. Når det gjelder rekruttering betraktes 1999-, 2000 og 2002-årsklassene å være nær gjennomsnittet, mens 2001-årsklassen betegnes som svak.

For å høste bestanden innenfor sikre biologiske grenser anbefaler ICES en betydelig reduksjon i beskatningsgrad (fiskedødelighet) til under føre-var grensen (0,40). Dette tilsvarer en fangst i 2004 på under 398.000 tonn. For 2003 anbefalte ACFM en kvote på 305.000 tonn, mens avtalt TAC er 395.000 tonn.

Årets bestandsvurdering representerer en betydelig oppvurdering av bestanden, sammenliknet med bestandsvurderingen for ett år siden. Dette skyldes en økning i toktindeksene. Usikkerheten i toktene det siste året, og dermed også usikkerheten i bestandsvurderingen, er vurdert til å være større enn i de foregående årene.

2.4 KVOTESITUASJONEN I 2004 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (10. - 14. november 2003) ble det enighet om en totalkvote for 2004, inkludert 20.000 tonn ”Murmanskorsk”, på 486.000 tonn. I tillegg kommer 20.000 tonn norsk kysttorsk. Kysttorskenelementet er altså redusert. Årsaken til dette er den svake bestandssituasjonen en har med hensyn til kysttorsk, se for øvrig orienteringssaken om kysttorsk, (sak 12). Av den samlede kvoten på 506.000 tonn avsettes 68.800 tonn til tredjeland. De resterende 437.200 tonn deles likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6.000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskeknoten som følger:

Tabell 6: Kvotesituasjonen for 2004:

Land	Tonn
Norge:	224.600 tonn
Russland:	212.600 tonn
Tredjeland:	68.800 tonn
Sum:	506.000 tonn

Til nå har Norge og Russland kunnet anvende 7.500 tonn torsk ut over avtalte kvoter til forsknings- og forvaltningsformål. Landene er enige om at fra og med 2004 skal kvantumet til forsknings- og forvaltningsformål avregnes det enkelte lands kvote. Av et kvantum bunnfiskarter (unntatt blåkveite) til forsknings- og forvaltningsformål på 7.500 tonn antas torsk å ville utgjøre 7.000 tonn, hyse 300 tonn og andre arter 200 tonn. Disponibel kvote av torsk for norske fiskere vil dermed være 217.600 tonn.

Som grunnlag for fordeling av den norske kvoten av torsk ble følgende stige vedtatt på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2001:

- ved en norsk totalkvote på mindre enn 130.000 tonn får konvensjonelle redskaper 72% av totalkvoten, mens trålerne får 28%.
- ved en norsk totalkvote på 130.000 tonn og høyere utvikles gruppenes prosentandeler lineært til ved en norsk totalkvote på inntil 330.000 tonn, og fordeles med 67% til konvensjonelle redskaper og 33% til trål.
- ved en norsk kvote på 330.000 tonn og høyere fordeles gruppenes andeler tilsvarende som ved 330.000 tonn, med 67% til konvensjonelle redskaper og 33% til trålerne.

Landsmøtet legger til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom konvensjonelle fartøyer og trål. Siden den norske kvoten er 217.600 tonn betyr dette at gruppenes prosentandeler skal utvikles lineært.

Fiskeridirektøren foreslår at en for 2004 følger vedtaket fra Norges Fiskarlag om fordelingen av den norske kvoten. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 69,81% og trål 30,19%. Dette betyr 151.907 tonn til konvensjonelle redskaper og 65.693 tonn til trål.

3. REGULERING AV FISKET ETTER TORSK MED KONVENSJONELLE REDSKAPER.

3.1. ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2003.

Reguleringsopplegget i 2003 har vært tredelt: Fartøy på 28 meter og over, gruppe I og gruppe II. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

3.1.1. Fartøy på 28 meter og over.

Det er avsatt 17.616 tonn til denne fartøygruppen, noe som utgjør 12,81% av avsetningen til den konvensjonelle flåten. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene. Gruppekvoten er ikke periodisert, noe som følger retningslinjene om å ikke periodisere fiskeri som er fartøykvoteregulert. Pr. 9. november er det landet 12.549 tonn, det gjenstår dermed 5.067 tonn av gruppekvoten for disse

fartøyene. Før 2003 har denne flåtegruppens kvote vært periodisert med 30% etter 1. september. Fangstandelen som ble fisket før 1. september økte fra 35% i 2002 til 48% 2003. Mer enn 50% av gruppeknoten fiskes således etter 1. september i inneværende år. Bortfallet av periodiseringen betraktes således å ha liten betydning for fartøyenes driftsplanlegging.

3.1.2. Gruppe I.

For fartøy i gruppe I er det i 2003 avsatt 106.836 tonn. Deltakelsen innenfor denne gruppen er regulert i medhold av forskrift av 26. november 2002 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i 2003.

Fartøy i gruppe I er også i år delt inn i 4 reguleringsgrupper:

Tabell 7: *Gruppeknoter:*

Lengdegruppe	Gruppekvote	%
Under 10 m	14.156 tonn	13,25
10 – 14,9 m	40.865 tonn	38,25
15 – 20,9 m	32.051 tonn	30,0
21 – 27,9 m	19.765 tonn	18,5
Sum Gruppe I	106.836 tonn	100

De to reguleringsgruppene under 15 meter er i år regulert med samleknoter, mens de to gruppene over 15 meter er regulert med maksimalknoter og periodisering. De to gruppenes fiske i 2003 blir gjennomgått nedenfor.

3.1.2.1. Fartøy i gruppe 21 – 27,9 meter.

Denne fartøygruppen har en gruppekvote av torsk på 19.765 tonn. Av dette var 25 % (4.941 tonn) avsatt til et fiske etter 1. september. Fisket innenfor denne gruppen er regulert med maksimalknoter, hvor det er lagt inn en overregulering på 10%. Fisket ble stoppet 9. mars for å sikre at 25% av gruppeknoten skulle gjenstå til et fiske etter 1. september.

Det viste seg i ettertid at fisket ble stoppet noe sent, og periodekvoten på 14.824 tonn er overfisket. På stopptidspunktet var det fisket ca. 14.900 tonn. Beslutningen om stopp ble tatt på grunnlag av fangst av de fartøy som har hjemmelslengde i gruppen 21 – 27,9 meter.

Pr 9. november er det landet 19.304 tonn, det gjenstår således 461 tonn av gruppeknoten for fartøy mellom 21 og 28 meter. Denne fangststatistikken tar utgangspunkt i de fartøyene som har en faktisk lengde mellom 21 og 27,9 meter. Dersom en tar utgangspunkt i hvilke fartøy som har hjemmelslengde mellom 21 og 27,9 meter utgjør den samlede fangsten 17.771 tonn. I forhold til dette gjenstår det et kvantum på 1.994 tonn.

Basert på hjemmelslengde ble det foretatt en refordeling 20. november for å sikre at gruppeknoten blir oppfisket. Fartøyene fikk da en tilleggskvote på 10 tonn.

Årets maksimalkvoteregulering med periodisering har medført et kappfiske, med tildels dårlig kvalitet på fisken og mye uro i forbindelse med avviklingen av fisket.

Tillatt bifangst av torsk i fisket etter andre arter var i utgangspunktet 10%. Bifangstprosenten ble økt til 20% 29. august og til 30% 14. oktober.

3.1.2.2. Fartøy i gruppe 15 – 20,9 meter.

Denne fartøygruppen har en gruppekvote av torsk på 32.051 tonn. Også for denne gruppen var gruppekvoten periodisert med 25% til etter 1. september. Fisket innenfor denne gruppen er regulert med maksimalkvoter, hvor det er lagt inn en overregulering på 10%. Fisket ble stoppet 22. mars. Ved stopptidspunktet var det landet 26.000 tonn, dvs knappe 2.000 tonn over periodekvoten på 24.040 tonn. Beslutning om stopp ble tatt på grunnlag av fangst av de fartøy som har hjemmelslengde i gruppen 15 – 20,9 meter.

Pr 9. november er det landet 27.682 tonn, det gjenstår således 4.369 tonn av gruppekvoten for fartøy mellom 15 og 21 meter. Denne fangststatistikken tar utgangspunkt i de fartøyene som har en faktisk lengde mellom 15 og 20,9 meter. Dersom en tar utgangspunkt i hvilke fartøy som har hjemmelslengde mellom 15 og 20,9 meter, utgjør den samlede fangsten 29.448 tonn. I forhold til dette gjenstår det et kvantum på 2.603 tonn.

Basert på hjemmelslengde ble det foretatt en refordeling 20. november for å sikre at gruppekvoten blir oppfisket. Fartøyene fikk en tilleggskvote på 10 tonn.

Også for denne gruppen har årets maksimalkvoteregulering med periodisering falt uheldig ut, se anførselene for gruppen 21 – 27,9 meter i punkt 3.1.2.1.

Tillatt bifangst av torsk i fisket etter andre arter var i utgangspunktet 10%. Bifangstprosenten ble økt til 20% 29. august og til 30% 14. oktober.

3.1.2.3. Samlekvoteordningen i gruppe I.

Samlekvote som reguleringsform er videreført i 2003 for alle fartøy under 15 meter største lengde i gruppe I. Fangststatistikken nedenfor er således basert på fartøy under 15 meter største lengde.

Samlekvotene er garanterte kvoter og omfatter torsk, hyse og sei nord for 62°N. I gruppe I er det avsatt 14.156 tonn torsk for fartøy under 10 meter og 40.865 tonn for fartøy mellom 10 og 15 meter. Avsatt kvantum av hyse til samlekvotereguleringen i gruppe I er henholdsvis 3.297 tonn til fartøy under 10 meter og 10.236 tonn for fartøy mellom 10 og 15 meter. Avsatt kvantum av sei er henholdsvis 10.534 tonn for fartøy under 10 meter og 16.371 tonn til fartøy mellom 10 og 15 meter.

Omregningsfaktoren mellom artene er i år: 1 kg sei = 0,25 torskeenheter, 1 kg hyse = 0,7 torskeenheter og 1 kg torsk = 1 torskeenhet. Samlekvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 8: Årets samlekvoter for fartøy i gruppe I.

Lengdegrupper	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
0 – 6,9	14,5	6	20	23,70
7 – 7,9	17,6	9	23	29,65
8 – 8,9	19,7	12	26	34,60
9 – 9,9	24,9	15	29	42,65
10 – 10,9	28,3	18	32	48,90
11 – 11,9	36,5	21	35	59,95
12 – 12,9	44,7	24	38	71,00
13 – 13,9	55,6	27	41	84,75
14 – 14,9	63,9	30	44	95,90

Fartøyene i gruppe I kan i år ikke fiske mer enn 70 % av samlekvoten som torsk.

Tabell 9: Utviklingen i fisket:

Fartøygrupper	Art	Kvote	Fangst	Rest
under 10 m	Torsk	14 156	12.453	1.703
	Hyse	3 297	1.654	1.643
	Sei	10 534	3.219	7.315
	Samlekvote	19 097	14.416	4.681
10 - 14,9 m	Torsk	40 865	48.824	- 7.960
	Hyse	10 236	8.007	2.229
	Sei	16 371	11.740	4.631
	Samlekvote	52 123	57.364	- 5.241
Samlet under 15 meter		71.220	71.780	- 560

Samlekvoten i tabellen over er regnet i torskeenheter. Fangsttallene for de enkelte artene i tabellen over er ikke omregnet, men ved beregning av sum fangst av de tre artene og rest samlekvote har man regnet om til torskeenheter.

Samlet er det i de to gruppene i tabell 9 fisket 61.277 tonn torsk, 9.661 tonn hyse og 14.959 tonn sei. Dersom man ser på prosentvis fordeling av fangsten av de tre artene utgjør torsk 71,3%, hyse 11,2% og sei 17,4%. Pr 3. november i fjor var fordelingen 74% torsk, 11% hyse og 15% sei. Det er altså fisket forholdsvis omtrent det samme i år som i fjor på samme tid. Ser man på forholdet mellom avsatt kvantum er dette: 57,6% torsk, 14,2% hyse og 28,2% sei.

Hvis vi ser på gjennomsnittlig førstehåndsverdi som denne gruppen har oppnådd hittil i år er prisforholdet mellom hyse og torsk 0,65, mens prisforholdet mellom sei og torsk er 0,37. I forhold til omregningsfaktorer tilsier det relative prisforholdet mellom torsk og hyse at et fiske på torsk på bekostning av hyse gir høyere førstehåndsverdi. Imidlertid er prisforholdet mellom torsk og sei slik at det vil gi høyere førstehåndsverdi å fiske sei på bekostning av torsk. Dersom man skulle benytte omregningsfaktorene til å motivere til å fiske hyse og sei isteden for torsk vil man måtte redusere omregningsfaktorene.

3.1.3. Gruppe II.

Fartøy i gruppe II er i år for første gang regulert med samlekvoter. Samlekvotene er garanterte kvoter og omfatter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Det er avsatt 13.064 tonn torsk, 2.852 tonn hyse og 8.193 tonn sei til samlekvoteregulering av fartøyene i gruppe II. Avsetningene i gruppe II skal også dekke ungdomsfiskeordning og fritidsfiske.

Gruppe II har de samme omregningsfaktorene mellom artene som fartøy under 15 meter i gruppe I. Samlekvotene i gruppe II framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 10: Samlekvoter for fartøy i gruppe II.

Lengdegrupper	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
0 – 7,9	10	2,1	6,0	12,97
8 – 9,9	14	2,9	8,4	18,13
10 – 14,9	16	3,4	9,6	20,78
15 – 27,9	19	4,0	11,4	24,65

Fartøyene i gruppe II kan ikke fiske mer enn 80% av samlekvoten som torsk.

Tabell 11: Utviklingen i fisket for fartøy i gruppe II.

	Art:	Kvote	Fangst	Rest
Gruppe II	Torsk	13.064	15.732	- 2.668
	Hyse	2.852	1.337	1.515
	Sei	8.193	4.268	3.925
	Samlekvote	17.109	17.735	- 626

Samlekvoten i tabellen er regnet i torskeenheter. Fangsttallene for de enkelte artene er ikke omregnet, men ved beregning av sum fangst og rest samlekvote har man regnet om til torskeenheter. Tabell 11 avviker i forhold til ukestatistikken. Dette skyldes at man i fangsstatistikken har foretatt en opprydding i forhold til gruppe I.

3.2. REGULERINGSFORSLAG FOR 2004

Etter forslaget i punkt 2.4. blir gruppekvoten til konvensjonelle fartøy 151.907 tonn.

3.2.1. Generelle deltakelseskriterier.

Forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei m.v. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap og om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N forventes i all hovedsak videreført i 2004.

3.2.2. Beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse av fartøy

I henhold til deltakelsesforskriftene kan Fiskeridirektøren gi deltakelsesadgang til erstatningsfartøy. Bestemmelser om beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse av fartøy fremgår av forskriften om regulering av fisket. Hovedpoenget er at

beregningsgrunnlaget for kvoten ikke endres selv om fartøyet skiftes ut eller forlenges.

Fiskeridirektøren foreslår at vi viderefører bestemmelsene ved kvoteberegning ved utskiftning/forlengning.

De ovenfor nevnte reglene har ikke omfattet tilfeller hvor fartøyet har vært forkortet, noe som innebærer at man i slike situasjoner har kunnet få kvoten fastsatt etter et lavere beregningsgrunnlag enn før forkortingen. Fiskeridirektøren mener det også ved forkorting bør være slik at beregningsgrunnlaget for kvoten ikke endres. Dette er ordningen i de lukkede pelagiske fiskeriene.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøy som ved ombygging får forkortet sin faktiske lengde, skal få kvoten beregnet etter lengden ført i merkeregisteret senest 31. desember 2003, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

3.2.3. Forslag til regulering av fartøy på 28 meter og over.

En legger til grunn at reguleringsopplegget for denne fartøygruppen i all hovedsak videreføres, og foreslår følgende reguleringsbestemmelser:

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy på eller over 28 meter største lengde reguleres med fartøykvoter innenfor en egen gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk i fiske etter andre fiskeslag innenfor fartøykvoten.

Fiskeridirektøren forslår at en følger vedtaket fra Landsmøtet i Norges Fiskarlag 2001 hvor det foreslås at andelen av den konvensjonelle gruppekvoten for fartøy på eller over 28 meter største lengde settes til 12,81%, dvs 19.459 tonn.

Fartøy i denne gruppen har sine tildelte kvotefaktorer som er hentet fra kvotestigen som har stått fast i flere år. Fiskeridirektøren legger til grunn at systemet med kvotefaktorer videreføres, og at det således bare er nødvendig å fremme forslag om kvoteenhet for denne fartøygruppen, dvs hvor stor kvote et fartøy med kvotefaktor lik 1,0 vil ha i 2004. For å begrense behovet for refordelinger i løpet av året legger vi inn 3% overregulering fra årets begynnelse.

Fiskeridirektøren foreslår at systemet med kvotefaktorer videreføres, og at kvoteenheten for denne fartøygruppen settes til 198 tonn. Dette innebærer at et fartøy med kvotefaktor lik 1,0 (det vil si et fartøy med hjemmelslengde mellom 28 og 28,9 meter) vil ha en kvote på 198 tonn i 2004.

3.2.4. Forslag til regulering av fartøy i gruppe I.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppe I får samme andel av den konvensjonelle gruppekvoten som i inneværende år, dvs 77,69%. Dette utgjør 118.017 tonn.

Med virkning fra 1. januar 2004 vil det i gruppe I være innført drifts- og strukturordninger som tar utgangspunkt i Finnmarksmodellens 4 lengdegrupper. Hensikten med ordningen er

blant annet å søke å tilpasse fangstkapasiteten til kvotegrunnlaget uten at den relative fordelingen av rettigheter i de 4 lengdegruppene endres. Forutsetningen er at strukturgevinsten skal komme de øvrige fartøyene i lengdegruppen til gode. Fiskeridirektoratet vil holde oversikt over aktiviteten innenfor denne ordningen og vil på høstmøtet i Reguleringsrådet i 2004 gi en oversikt over den strukturering/kondemnering som har skjedd i løpet av året.

Av hensyn til at en nå har innført drifts- og strukturordninger i kystflåten, er det nødvendig å ha en gjennomgående stige for gruppe I. Dette ble det blant annet fokusert på i vedlagte foredrag som Fiskeridirektøren holdt på Landsmøtet i Norges Fiskarlag.

Den stigen en velger å legge til grunn, vil gi fordelingen av kvote på lengdegrupper. I forhold til drifts- og strukturordningene vil stigen gi den relative kvotefordelingen mellom de 4 lengdegruppene basert på fartøyenes hjemmelslengder.

Fiskeridirektøren er åpen for å diskutere hvilken stige som skal legges til grunn, men den må være gjennomgående. Dette fordi det ikke er vanntett skott mellom lengdegruppene, men tillatt å skifte ut fartøy på tvers av lengdegruppene. Videre vil det trolig være en fordel å benytte samme stige i torsk, hyse og seifisket. I tabell 12 nedenfor har vi vist stigen som ble benyttet for torsk i 2001 omregnet til å starte på 1,0 og årets stige omregnet til å være gjennomgående.

Som et regneeksempel har vi lagt til grunn årets torskestige i kvoteberegningene for torske-, hyse- og seireguleringene for neste år.

Tabell 12: Kvotestiger:

Fartøylengde	Kvotefaktor Tradisjonell stige (2001)	Kvotefaktor Årets stige
Under 7 meter	1,0	1,0
7 – 7,9	1,21	1,21
8 – 8,9	1,36	1,36
9 – 9,9	1,72	1,71
10 – 10,9	2,22	1,95
11 – 11,9	2,86	2,52
12 – 12,9	3,5	3,08
13 – 13,9	4,37	3,83
14 – 14,9	5,01	4,41
15 – 15,9	5,79	5,38
16 – 16,9	6,51	6
17 – 17,9	7,23	6,62
18 – 18,9	7,94	7,31
19 – 19,9	8,59	7,93
20 – 20,9	9,16	8,48
21 – 21,9	9,66	8,21
22 – 22,9	10,08	8,55
23 – 23,9	10,50	8,90
24 – 24,9	10,87	9,24
25 – 25,9	11,23	9,52
26 – 26,9	11,59	9,86
27 – 27,9	11,94	10,14

Stigene i tabellen ovenfor forholder seg som vanlig til fartøyenes hjemmelslengde.

Uten overregulering vil kvoteenheten være 13,4 tonn med årets torskestige. Det betyr at et fartøy med kvotefaktor 1,0 ville fått en kvote på 13,4 tonn dersom en ikke legger inn noe form for overregulering. Det vil imidlertid være behov for å legge inn ulik grad av overregulering i de ulike gruppene.

I år som i fjor har reguleringen innenfor gruppe I i praksis vært todelt; samlekvoter for fartøy under 15 meter og maksimalkvoter for fartøy på 15 meter og over. En har registrert at Landsmøtet i Norges Fiskarlag er av den oppfatning at samlekvoteordningen fortsatt bør omfatte fartøy under 15 meter. Fiskeridirektøren deler dette synet. Når det gjelder fartøy mellom 15 og 27,9 meter ser Fiskeridirektøren det som hensiktsmessig å benytte fartøykvoteregulering i 2004.

Hjemmelslengden har så langt vært benyttet til å beregne fartøyets kvote, mens det i hovedsak er fartøyets faktiske lengde som er blitt benyttet i andre reguleringsmessige sammenhenger som for eksempel hvilke fartøy som skal ha anledning til å fiske innenfor samlekvoteordningen. Dette har sin bakgrunn i at man ønsker at det er fartøy med relativt sett like fangstmuligheter som skal reguleres sammen. En har sett det som ikke ønskelig at et fartøy på f.eks. 25 meter faktisk lengde som har torskekvote beregnet ut fra en hjemmelslengde på f.eks. 14 meter skal kunne fiske innenfor en samlekvoteordning. Fiskeridirektøren legger til grunn at man skal holde fast på dette prinsippet, det vil si at det er fartøy som har en faktisk lengde under 15 meter som kan fiske innenfor en samlekvoteregulering.

Fartøy med en hjemmelslengde som avviker fra fartøyets faktiske lengde skal dermed kvotemessig belaste den gruppe de tilhører ut fra fartøyets faktiske lengde, selv om den individuelle kvoten beregnes etter det enkelte fartøys hjemmelslengde. Ved innføringen av Finnmarksmodellen i torskefisket fikk man imidlertid ikke foretatt en tilstrekkelig korrigerende av gruppene i forhold til faktisk lengde og hjemmelslengde. Fangsten ble i 2002 avregnet etter faktisk lengde, mens fartøyene hentet sine kvoter fra gruppekvoten de etter hjemmelslengde tilhørte. Dette var ikke en holdbar situasjon og som en ad hoc løsning endret man i år dette slik at også fangsten ble avregnet etter hjemmelslengde. De øvrige reguleringsene, herunder hvem som har anledning til å fiske i samlekvoteordningen, ble imidlertid fortsatt bestemt etter faktisk lengde. Dette var en ad hoc løsning i 2003, og for 2004 har en ryddet opp i dette slik at nå vil både kvotebelastning og fangstavregning pr gruppe bli foretatt etter faktisk lengde. Dette medfører blant annet at fartøy innenfor samlekvoteordningen i 2004 ikke lenger må bære den kvotemessige belastningen ved fartøy som har en faktisk lengde over 15 meter, men en hjemmelslengde under 15 meter.

Samlekvote som reguleringsprinsipp innebærer at kvotene er garanterte, dvs at fisket ikke vil bli stoppet. En grunnleggende forutsetning for ordningen er at dersom en art blir overfisket, må dette oppveies av at en annen art blir underfisket. I tillegg må det være slik at et eventuelt underfiske av en art ikke kan reforderes innenfor gruppen eller til andre grupper, men faktisk forbli ufisket i angjeldende år.

Basert på erfaringene med maksimalkvoteregulering for fartøy på eller over 15 meter de to siste årene, mener Fiskeridirektøren at det er vesentlig å foreta et skifte av reguleringsprinsipp for disse fartøyene, noe også Fiskeridirektøren i utgangspunktet foreslo for inneværende år. Det kappfisket vi har sett de to siste årene skyldes en for høy overregulering kombinert med

det forhold at gruppeknoten har vært periodisert. Sammen har dette medført et kappfiske med den konsekvens at fisket er blitt stoppet forholdsvis tidlig i første periode. En slik reguleringsform er verken sjø- eller landsiden tjent med siden den medfører at et stort kvantum kommer på land i løpet av et kort tidsrom, og kvaliteten på råstoffet således ikke er like god som den kunne vært i et reguleringsopplegg hvor fisker kunne legge opp sin drift med utgangspunkt i at han/hun kunne drive fiske hele året.

En fartøytvoteregulering vil kunne gi ro i fisket og gi mulighet for en hensiktsmessig driftsplanlegging for alle deltakende fartøy slik at fisket kan gjennomføres på en kostnadseffektiv måte samtidig som fartøyene har tilstrekkelig ro til å sikre best mulig kvalitet på fisken og således oppnår høyest mulig pris. Dette vil for fisker innebære større lønnsomhet pr kilo fisk. Også landsiden vil være tjent med en slik løsning siden en da kan inngå avtaler om levering til tidspunkter som er hensiktsmessig for landssiden slik at markedet er forsynt med fisk og en også oppnår en kvalitet og en leveringssikkerhet en er tjent med. Det vil altså ikke være behov for periodisering i lag med fartøytvoteregulering, jmfør også den generelle diskusjonen i Reguleringsrådet våren 2002.

En fartøytvoteregulering i torskefisket vil også gi muligheter for en større samlet lønnsomhet i og med en kan planlegge driften slik at en fisker også kan delta i andre fiskerier på en hensiktsmessig måte.

I inneværende år ble etter søknad noen få fartøy som drev fiske med levende fangst av torsk fristilt med hensyn til stopp i fisket. Ut fra et likebehandlingsperspektiv er dette noe vi ikke ønsker siden disse fartøyene da kan drive fiske i en periode hvor den generelle kontrollen kan være trappet ned, samtidig som en risikerer at forsøk med levende fangst kan være motivert ut fra et ønske om å unngå å måtte stoppe fisket, og således ikke motivert ut fra å få til best mulig resultat med hensyn til levende fangst av torsk. En fartøytvoteregulering vil imidlertid gi alle fartøy like vilkår og vil gi fartøy som reelt driver levende fangst ro til å drive denne form for fiskeri i det tempo og på det tidspunkt slikt fiske er optimalt.

Fiskeridirektøren tilrår at en for fartøy under 15 meter største lengde benytter samlekvote som reguleringsprinsipp og at en for fartøy på eller over 15 meter største lengde benytter fartøytvote som reguleringsprinsipp.

Fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet vurdere konsekvensene og hensiktsmessigheten av at eventuelle restkvoter på fartøynivå ved årets slutt i fartøytvoteregulerte fiskerier skal kunne fiskes i løpet av januar det påfølgende år.

Umiddelbart kan et slikt forslag virke besnærende. Det vil kunne gi ro i fisket, dempe behov for refordelinger og være hensiktsmessig i forhold til en situasjon med liten tilgjengelighet av fisk eller i en situasjon hvor en har dårlig mottakskapasitet. Det kan også være med å lovliggjøre en praksis med "lapper på veggen" som en fra tid til annen får høre om.

En slik åpning til å fiske restkvoter i januar vil raskt kunne reise krav om fleksibilitet også den andre veien, det vil si lån på neste års kvote. Dette har Fiskeridirektøren store betenkeligheter med spesielt dersom man er i en situasjon med reduksjon i totalkvoten.

En åpning for å fiske restkvoter i januar vil være en ytterligere komplisering av regelverket og vil kreve ekstra oppmerksomhet med hensyn på kontroll. Det vil videre stille større krav til sluttseddel/landingseddel med hensyn til hvilke år fangsten skal avregnes på, samt en helt annen koordinering av kvoteavregning av salgslagene enn det man har i dag. Dette er forhold

som det pr i dag det ikke er elektronisk lagt til rette for, noe som i praksis vil være en forutsetning for å kunne administrere en slik ordning.

I forhold til internasjonale avtaler vil en åpning for overføring av kvoter mellom år være en problemstilling som må finne sin løsning med våre avtalepartnere, en tenker her først og fremst på EU og Russland. I allerede kompliserte forhandlings situasjoner både med hensyn på kvotefastsettelse og viktige kontrollproblemer, vil dette være en ytterligere belastning.

3.2.4.1. Fartøy under 15 meter største lengde - samlekvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene som reguleres med samlekvote pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre fiskeslag innenfor samlekvoten.

På grunn av at kvotene er garanterte mister imidlertid Fiskeridirektøren det styringsverktøy som ligger i det å kunne stoppe fisket når en gruppekvote er tatt. I samlekvoteordningen har Fiskeridirektøren tre muligheter til å påvirke utviklingen i fisket; den ene er omregningsfaktorene, den andre er overreguleringsgraden for de 3 artene og den tredje størrelsen på tillatt torskeandel.

Pr 9. november er det fisket 560 tonn over samlekvotene for fartøy under 15 meter, og dette overfisket består utelukkende av torsk. Samlet sett er det fisket 6.257 tonn over torskeavsetningen. Det bør således foretas noen endringer for å få dette overfisket under kontroll.

Omregningsfaktorene for torsk, hyse og sei har i år vært: 1 kg sei = 0,25 torskeenheter, 1 kg hyse = 0,7 torskeenheter og 1 kg torsk = 1 torskeenheter.

Omregningsfaktorene bør som hovedregel stå fast for et helt kalenderår, blant annet for å skape forutsigbarhet når det gjelder kvotegrunnlaget for de enkelte fiskere med samlekvote. Å ha forskjellige omregningsfaktorer gjennom året vil dessuten gi en kontrollmessig vanskelig situasjon i det en vil få et kompliserende element med hensyn på avregning av samlekvoten. Også for fisker vil en endring i omregningsfaktor i løpet av året gjøre det vanskelig å holde oversikt over oppfisket kvantum i forhold til disponibel kvote.

Så langt har man i utgangspunktet søkt å avspeile de reelle prisforholdene mellom artene når omregningsfaktorene er blitt satt. Erfaringene er imidlertid at det blir fisket uforholdsmessig mye torsk i forhold til avsatt kvote. For å stimulere til å legge fisket mer etter hyse og sei kan det være hensiktsmessig å benytte omregningsfaktorene til å gjøre hyse og seifisket mer lønnsomt kvotemessig sett. Dette betyr at en til en viss grad fjerner seg fra de reelle prisforholdene mellom artene når det gjelder fastsettelse av omregningsfaktorer, og heller legger de erfaringene vi har med samlekvote som reguleringsprinsipp til grunn.

Også av hensyn til kysttorskvernet vil det være hensiktsmessig å oppmuntre til et større uttak av sei og hyse enn det vi hittil har hatt innenfor samlekvotereguleringene.

Fiskeridirektøren foreslår at omregningsfaktorene til torskeenheter for 2004 settes til 0,4 for hyse og 0,1 for sei.

Dersom en tar utgangspunkt i årets torskestige i tabell 12 og at fartøy under 15 meter største

lengde skal ha den andelen av gruppeknoten til gruppe I som summen av kvotefaktorer under 15 meter største lengde tilsier, vil fartøy under 15 meter disponere 63.850 tonn torsk.

Med bakgrunn i at det i inneværende år er blitt fisket relativt mye torsk i forhold til avsetningen til denne fartøygruppen, er det hensiktsmessig å redusere overreguleringen når det gjelder torsk. I år er det lagt inn en overregulering på 28%. Dersom kvoteenheten settes til 14,8 tonn, innebærer dette en overregulering på 10%. Dette innebærer at et fartøy med kvotefaktor 1,0 (fartøy under 7 meter) vil ha et torskeelement i samlekvoten på 14,8 tonn.

Graden av overregulering en finner det nødvendig å legge inn vil avhenge av hvor bratt stige en velger. Dette fordi graden av kvoteutnyttelse øker med størrelsen på fartøyet. Ved en relativt flat stige vil små fartøy få relativt mye kvote og det kan derfor være grunn til å legge inne en høyere overregulering enn ved en brattere stige.

Fiskeridirektøren ber Reguleringsrådet ta stilling til hvilken stige som skal legges til grunn og foreslår at dersom en skal legge årets torskestige til grunn bør kvoteenheten for fartøy under 15 meter største lengde i gruppe I settes til 14,8 tonn.

Under forutsetning av at Fiskeridirektørens forslag til kvotefordeling under hyse og sei vedtas, vil det være 17.829 tonn hyse og 23.954 tonn sei avsatt til samlekvote for fartøy i gruppe I.

Fiskeridirektøren legger til grunn at man benytter samme stige som for torsk når det gjelder hyse og sei.

Uten overregulering vil kvoteenheten være henholdsvis 4 tonn og 5 tonn for hyse og sei med årets torskestige. Det betyr at et fartøy med kvotefaktor 1,0 ville fått en kvote på henholdsvis 4 tonn hyse og 5 tonn sei dersom en ikke legger inn noe form for overregulering. Det vil imidlertid være behov for å legge inn ulik grad av overregulering i de ulike gruppene. Dette vil innebære at en vil ha ulik kvoteenhet for de to fartøygruppene over og under 15 meter. Et fartøy med hjemmelslengde under 7 meter i samlekvoteordningen vil ha en annen kvoteenhet enn et fartøy med hjemmelslengde under 7 meter i gruppen fartøy på eller over 15 meter faktisk lengde.

Kvoten av hyse øker med ca 30% i 2004 sammenlignet med inneværende år. Dersom en i tillegg tar utviklingen i fisket i inneværende år med i betraktning kan det være hensiktsmessig å øke overreguleringen noe. Når det gjelder sei, antas gruppeknoten å bli den samme som i inneværende år, og tatt i betraktning utviklingen i fiske i år bør overreguleringen økes noe.

Fiskeridirektøren ber Reguleringsrådet ta stilling til hvilken stige som skal legges til grunn og foreslår at dersom en skal legge årets torskestige til grunn bør kvoteenhetene for fartøy under 15 meter største lenge settes til henholdsvis 10 tonn for hyse og 25 tonn for sei.

Dette vil gi følgende tabell når det gjelder samlekvote:

Tabell 13: Samlekvoter i gruppe I.

Fartøylengde	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
Under 7 meter	14,8	10	25	21,3
7 – 7,9	17,9	12,1	30,3	25,8
8 – 8,9	20,1	13,6	34	28,9
9 – 9,9	25,3	17,1	42,8	36,4

10 – 10,9	28,9	19,5	48,8	41,6
11 – 11,9	37,3	25,2	63	53,7
12 – 12,9	45,6	30,8	77	65,6
13 – 13,9	56,7	38,3	95,8	81,6
14 – 14,9	65,3	44,1	110,3	94,0

Dette innebærer en samlet overregulering av samlekvoten til gruppe I på 73.377 tonn med 41%. I år er den samlede overreguleringen på 58%, men som følge av at omregningsfaktorene er foreslått endret lar overreguleringsgradene seg ikke sammenligne. Omregningsfaktorene er imidlertid foreslått endret slik at fisker dermed kan ta ut langt mer hyse og sei av samlekvoten i 2004.

I tabellen over er torsk, hyse og sei målt i tonn, mens samlekvote er omregnet til torskeenheter.

Fartøylengden i tabellen ovenfor refererer seg til hjemmelslengde slik at fartøy med ulik hjemmelslengde i henholdsvis torsk og hyse/sei må beregne samlekvoten selv ved å hente tall for torsk, hyse og sei i de aktuelle fartøylengdene. Samlekvoten til det enkelte fartøy vil også være tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider.

I år har fartøy under 15 meter i gruppe I hatt anledning til å fiske maksimalt 70% av samlekvoten som torsk, dette for å begrense uttaket av torsk. Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig videreføre et slikt tak. Et slikt tak kan eventuelt settes lik at overreguleringen ikke er beregnet inn. Dette kan gjøres ved at en legger opp til at fartøyene maksimalt skal kunne fiske like mye torsk som de ville kunne ha gjort i en ren torskeregulering uten overregulering. For et fartøy under 7 meter ville dette medført maksimum 13,4 tonn torsk. Ut fra en slik tankegang ville maksimalt tillatt torskeandel være på ca 63% av samlekvoten. Alternativt kan en si at en ikke kan fiske mer enn torskeandelen av samlekvoten slik den fremstår i tabellen over, det ville medført en prosent på ca 69%.

Fiskeridirektøren foreslår at en for 2004 beholder samme regel som i år, dvs at en ikke tillater fartøy under 15 meter i gruppe I å fiske mer enn maksimalt 70% av samlekvoten som torsk.

3.2.4.2. Fartøy på 15 meter største lengde og over.

De to siste årene har denne fartøygruppen blitt regulert innenfor to lengdegrupper; 15 – 20,9 meter og 21 – 27,9 meter. Lengdegruppene er basert på Finnmarksmodellen. Den relative kvotefordelingen i disse to gruppene blir nå tatt var på gjennom forutsetningene i drifts- og strukturordningene. Basert på erfaringene de to siste årene er det etter Fiskeridirektørens oppfatning, hensiktsmessig å samregulere fartøyene i disse to lengdegruppene.

Gitt det utgangspunktet en har tatt for fartøy under 15 meter, nemlig årets kvotestige i tabell 12 og at fartøyene skal ha den andel av gruppekvoten til gruppe I som summen av kvotefaktorene tilsier, vil fartøy på 15 meter og over disponere 54.167 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy på eller over 15 meter største lengde reguleres med fartøykvoter innenfor en egen gruppekvote.

En fartøykvoteregulering innebærer at kvotene er garantert og at fisker må dekke eventuell

bifangst av torsk i andre fiskerier innenfor fartøykvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk i fiske etter andre fiskeslag innenfor fartøykvoten.

På samme måte som fartøy på eller over 28 meter vil en legge inn en liten overregulering som sikrer at gruppekvoten blir tatt.

I år har disse fartøyene en overregulering på 10%. Fartøy på 28 meter og over som er regulert med fartøykvoter har en overregulering på 3%. På bakgrunn av erfaringene fra inneværende år og det at man nå innfører garanterte kvoter er det nødvendig å redusere overreguleringen i forhold til inneværende år. I det en antar at det i gruppen 15 – 27,9 meter i større grad enn i gruppen fartøy på 28 meter og over, er fartøy som ikke fisker sine fartøykvoter fullt ut, er det hensiktsmessig å ha en noe større overregulering blant fartøy mellom 15 og 27,9 enn i gruppen på 28 meter og over. Fiskeridirektøren vil på bakgrunn av dette legge til grunn en overregulering på 5% i gruppen 15 til 27,9 meter. Med utgangspunkt i den gjennomgående stigen under punkt 3.2.4. innebærer dette en kvoteenhet på 14,1 tonn. Det vil si at et fartøy på over 15 meter største lengde og som har en hjemmelslengde på for eksempel 22 meter vil ha en fartøykvote på 120 tonn.

Fiskeridirektøren ber Reguleringsrådet ta stilling til hvilken stige som skal legges til grunn og foreslår at dersom en skal legge årets torskestige til grunn bør kvoteenheten for fartøy på 15 meter og over settes til 14,1 tonn.

Som nevnt i punkt 3.2.4. faller behovet for å periodisere gruppekvoten bort ved fartøykvoteregulering siden aktørene i næringen kan planlegge aktiviteten på årsbasis i og med fiskeindustrien kan gjøre avtaler om levering med de enkelte fartøy uten risiko for at fisket skal bli stoppet.

3.3. REGULERING AV FISKET I GRUPPE II.

I år har fartøy i gruppe II blitt regulert med samlekvoter av torsk, hyse og sei. Selv om det er blitt fisket forholdsvis mye torsk i denne ordningen legger Fiskeridirektøren opp til en videreføring av samlekvote som reguleringsprinsipp for fartøy i gruppe II.

Fiskeridirektøren foreslår at en for fartøy i gruppe II benytter samlekvote som reguleringsprinsipp.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre fiskeslag innenfor samlekvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at en benytter samme omregningsfaktorer for torsk, hyse og sei i gruppe II som for fartøy under 15 meter i gruppe I.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy i gruppe II får tilsvarende andel av konvensjonell kvote av torsk som i inneværende år, dvs 9,5%. Dette utgjør 14.431 tonn torsk.

Under forutsetning av at Fiskeridirektørens forslag til kvotefordeling under hyse og sei vedtas vil det være 3.531 tonn hyse og 8.193 tonn sei avsatt til samlekvote for fartøy i gruppe II.

Fiskeridirektøren legger til grunn at man for gruppe II benytter samme stige som i år.

Gruppekvoten av torsk og hyse har økt med henholdsvis 1.367 tonn torsk og 679 tonn hyse. Samlekvoten i gruppe II forventes i år å bli overfisket med ca 1.000 tonn. Overreguleringen bør reduseres dersom en ser på overfisket isolert. Under punkt 7.2 foreslår Fiskeridirektøren at det i verksettes omsetningsforbud av torsk for fritidsfiskere. Dette vil dersom det blir vedtatt redusere uttaket av torsk i gruppe II siden fritidsfisket avregnes gruppekvoten for gruppe II.

På bakgrunn av det som er sagt over og under forutsetning av at det blir iverksatt omsetningsforbud for fritidsfiskere ser Fiskeridirektøren det som hensiktsmessig å legge til grunn om lag samme overregulering for torsk som i inneværende år. For hyse kan det være grunn til å øke overreguleringen noe. For sei legger en til grunn at gruppekvoten blir som i inneværende år og det kan dermed være grunn til å legge til grunn omlag samme overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at en legger til grunn følgende samlekvoter for fartøy i gruppe II:

Tabell 14: Samlekvoter i gruppe II.

Fartøylengde	Kvotefaktor	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
Under 8 meter	1	11	3	6	12,8
8 – 9,9 meter	1,4	15,4	4,2	8,4	17,9
10 – 14,9 meter	1,6	17,6	4,8	9,6	20,5
Over 15 meter	1,9	20,9	5,7	11,4	24,3

Dette innebærer en samlet overregulering av samlekvoten til gruppe II på 16.310 tonn med 115%. I år er overreguleringen totalt er på 110%, omregningsfaktorene er imidlertid foreslått endret slik at overreguleringsgradene ikke lar seg sammenligne.

For å begrense uttaket av torsk er det hensiktsmessig å sette et tak på hvor mye torsk som kan fiskes innenfor samlekvoten. I år har fartøy i gruppe II ikke kunnet fiske mer en maksimalt 80% av samlekvoten som torsk, mens fartøy under 15 meter i gruppe I har hatt en grense på 70%. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre denne.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy i gruppe II maksimalt kan fiske 80% av samlekvoten som torsk.

4. GENERELT OM HYSE

4.1. FISKET I 2002.

Tabell 15 gir en oversikt over oppfisket kvantum hyse ved årsslutt i 2002.

Tabell 15: Status ved årsslutt 2002.

Grupper	Gruppekvote	Landet kvantum	Rest
Konvensjonelle	31.518	33.253	-1.735
Trål	19.317	18.177	1.140
Sum	50.835	51.430	-595

I tillegg kommer forskningsfangst på 680 tonn, fordelt på 248 tonn på konvensjonelle redskap og 432 tonn på trål.

4.2. FISKET I 2003.

4.2.1. Kvotesituasjonen i 2003.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (4. - 8. november 2002) var det enighet om følgende: Totalkvoten for 2003 fastsettes til 101.000 tonn. Av denne kvoten avsettes 5.000 tonn til tredjeland. Det resterende kvantum på 96.000 deles likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 4.500 tonn til Norge fra Russland ble fordelingen av hysekvotene som følger:

Tabell 16: Kvotesituasjonen i 2003.

Norge:	52.500 tonn
Russland:	43.500 tonn
Tredjeland:	5.000 tonn
Sum:	101.000 tonn

I tillegg til den norske kvoten legges et kvantum norsk kysthyse på anslagsvis 5.000 tonn, slik at den norske kvoten av hyse nord for 62°N i 2003 er 57.500 tonn.

Av den norske kvoten ble det avsatt 21.850 tonn (38%) til trålerne og 35.650 tonn (62%) til den konvensjonelle flåten.

4.2.2. Utviklingen i fisket i 2003.

Pr. 9. november var følgende kvantum hyse registrert landet i de ulike salgslag:

Tabell 17: Landet fangst fordelt på salgslag pr. 9 november.

	Konvensjonelle:	Trål:	Sum:
Norges Råfisklag:	22.088	11.310	33.398
Sunnmøre og R. Fiskesalslag:	3.998	5.635	9.633
Vest-Norges Fiskesalslag:	955	98	1.053
Nullsedler/NSL/Andre:	4	355	359
Sum:	27.045	17.398	44.443
Kvote:	35.650	21.850	57.500
Restkvote:	8.605	4.452	13.057

4.3. BESTANDSSITUASJONEN.

Gytebestanden i 2003 er beregnet til å være 120.000 tonn, noe som er over føre-var nivået på 80.000 tonn (B_{pa}). Forventet gytebestand i 2004 er 133.000 tonn.

For at høstingen av bestanden skal foregå innenfor sikre biologiske grenser tilrår ICES at fiskedødeligheten blir redusert til under føre-var grensen på 0,35 (F_{pa}). Det tilsvarer at fangstene blir lavere enn 120.000 tonn i 2004.

Som for norsk-arktisk torsk er det lite gammel fisk i bestanden, når det gjelder årsklassene som de nærmeste årene vil rekruttere til bestanden, er disse av gjennomsnittlig størrelse og til dels over gjennomsnittlig størrelse.

4.4. KVOTESITUASJONEN I 2004 - FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (10.- 14. november 2003) ble det enighet om følgende: Totalkvoten for 2004 fastsettes til 130.000 tonn. Av denne kvoten avsettes 6.000 tonn til tredjeland. De resterende 124.000 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Etter en overføring på 4.500 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av hysekvoten som følger:

Tabell 18: Kvotesituasjonen for 2004:

Norge:	66.500 tonn
Russland:	57.500 tonn
Tredjeland:	6.000 tonn
Sum:	130.000 tonn

I tillegg til den norske kvoten kommer et kvantum norsk kysthyse på anslagsvis 5.000 tonn, slik at den norske kvoten av hyse nord for 62°N i 2004 vil være 71.500 tonn.

Til nå har Norge og Russland kunnet anvende kvantum avtalte kvoter til forsknings- og forvaltningsformål. Landene er enige om at fra og med 2004 skal kvantum til forsknings- og forvaltningsformål avregnes det enkelte lands kvote. Av et kvantum bunnfiskarter (unntatt blåkveite) til forsknings- og forvaltningsformål på 7.500 tonn antas torsk å ville utgjøre 7.000 tonn, hyse 300 tonn og andre arter 200 tonn. Disponibelt for norske fiskere blir da 71.200 tonn hyse.

Norges Fiskarlags Landsmøte vedtok i 2001 et forslag til ressursfordeling som gir en trålandel på 38%. Landsmøtet la til grunn at kysthyse skal inngå i fordelingsgrunnlaget. Dette vil gi en gruppekvote til trålerne på 27.056 tonn, mens konvensjonelle fartøy kan fiske inntil 44.144 tonn.

Fiskeridirektøren vil tilrå at en følger vedtaket fra Norges Fiskarlags Landsmøte. Dette innebærer at trål får en gruppekvote på 27.056 tonn (38%), mens konvensjonelle fartøy får en gruppekvote på 44.144 tonn (62%).

5. REGULERING AV FISKET ETTER HYSE MED KONVENSJONELLE REDSKAP.

5.1. ERFARINGENE FRA REGULERINGENE I 2003.

Gruppekvoten for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er som nevnt 35.650 tonn i år, hvorav fartøy under 28 meter kan fiske inntil 29.233 tonn (82%) og fartøy over 28 meter kan fiske inntil 6.417 tonn (18%).

5.1.1. Fartøy på 28 meter og over

Gruppekvoten for fartøy på 28 meter og over er på 6.417 tonn. Fartøy på 28 meter og over er regulert med en maksimalkvote på 80 tonn. Dette innebærer en overregulering på ca 22%.

Pr. 9. november er det landet 4.432 tonn. Det gjenstår således 1.985 tonn av gruppekvoten.

5.1.2. Fartøy i gruppe I uten samlekvote.

Fartøy på 15 meter og over i gruppe I kan til sammen fiske 12.848 tonn. En har hatt følgende periodisering:

Tabell 19: Periodisering.

01.01 – 30.04	4.280 tonn
01.05 – 31.08	4.280 tonn
01.09 – 31.12	4.288 tonn

Det var ikke anledning til å drive direkte fiske etter hyse i perioden 1. januar til 14 februar.

Maksimalkvoten var i utgangspunktet 40 tonn for fartøy på 15 meter og over. Som følge av svak utvikling i fisket ble maksimalkvoten økt 3 ganger før fisket ble sluppet fritt 17. oktober. Pr 9. november er det landet 11.423 tonn. Det gjenstår således 1.425 tonn.

5.1.3. Fartøy med samlekvote

Erfaringene med samlekvoteregulering i år er beskrevet under punkt 3.1.2.3. og 3.1.3.

5.2. REGULERINGSFORSLAG FOR 2004.

5.2.1. Fartøy på 28 meter og over.

Landsmøtet i Norges Fiskarlag i 2001 foreslår i sine vedtak at 18% av den konvensjonelle kvoten tildeles fartøy på 28 meter og over. Dette er det samme som denne fartøygruppen har hatt i år.

Fiskeridirektøren foreslår i tråd med dette at fartøy på 28 meter og over blir tildelt en kvote på 7.946 tonn.

I inneværende år er overreguleringen på ca 21%. Fiskeridirektøren foreslår at man legger til grunn om lag samme overregulering i 2004.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for fartøy på 28 meter og over reguleres med en generell maksimalkvote og at denne settes til 100 tonn.

5.2.2. Fartøy i gruppe I.

Fiskeridirektøren legger til grunn at gruppe I får samme kvoteandel som i inneværende år, dvs 74%.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppe I får en gruppekvote på 32.667 tonn.

Av hensyn til at en nå har innført drift og strukturordninger i kystflåten er det nødvendig å ha en gjennomgående stige for gruppe I. Den stigen en velger å legge til grunn vil gi fordelingen av kvote på lengdegrupper. I forhold til drifts- og strukturordningene vil stigen gi den relative kvotefordelingen mellom de 4 lengdegruppene basert på fartøyenes hjemmelslengder.

I beregningene nedenfor har en lagt til grunn årets torskestige. Fiskeridirektøren er åpen til å diskutere hvilken stige som skal ligge til grunn, men stigen som skal benyttes må være gjennomgående, og det kan etter Fiskeridirektørens oppfatning være hensiktsmessig å nytte samme stige i torsk, sei og hysereguleringene.

Dersom en som for torsk tar utgangspunkt i årets torskestige og at fartøy under 15 meter skal ha den andelen av gruppekvoten til gruppe I som summen av kvotefaktorene under 15 meter største lengde tilsier vil fartøy under 15 meter disponere 17.829 tonn, mens fartøy på 15 meter og over vil disponere 14.838 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 15 meter største lengde reguleres med samlekvoter innenfor den avsetning som den valgte kvotestigen gir. Dersom en velger årets torskestige, vil dette være 17.829 tonn hyse, se for øvrig under punkt 3.2.5.

Når det gjelder fartøy på 15 meter og over kan ett alternativ være å videreføre samme reguleringsopplegg som i inneværende år, dvs maksimalkvoter, bifangstordning og 3 perioder. Et annet alternativ vil være å innføre fartøykvoteregulering også i fisket etter hyse.

I forhold til drifts- og strukturordningen vil det være hensiktsmessig å ha et opplegg basert på garanterte kvoter, slik at den som går inn på drifts- eller strukturordning har rimelig sikkerhet for å få fiske den kvote han/hun inngår avtale om å disponere gjennom drifts- og strukturordningen.

Også ut fra et forenklingperspektiv vil fartøykvoter være å foretrekke framfor maksimalkvoter, bifangstordning og periodisering.

Som følge av at det er stor variasjon når det gjelder utnyttelsen av hyse og seikvotene i gruppen 15 til 27,9 meter kan det være vanskelig å finne rett nivå med hensyn til overregulering dersom man skal gå inn på en fartøykvoteregulering. For å kunne gi løfte om garanterte kvoter må overreguleringen settes relativt lavt for så eventuelt å bli vurdert på nytt for eksempel i slutten av april, eller i forbindelse med Reguleringsrådsmøtet i mai/juni. En fartøykvoteregulering vil innebære at fartøyene må dekke bifangst innenfor fartøykvotene og at en ikke har en periodisering.

For fartøy mellom 15 og 27,9 meter kan overreguleringen settes relativt høyt selv om man innfører fartøykvoteregulering i hysefisket. Dette som følge av variasjonen i utnyttelsen av en eventuell fartøykvote. En kvoteenhet på 5 tonn vil i alle fall kunne betraktes som en garantert fartøykvote dersom en tar utgangspunkt i årets torskestige. Det vil medføre en fartøykvote på

27 tonn for et fartøy på 15 meter og 51 tonn for et fartøy på 27 meter. Dette innebærer en overregulering på ca 50%.

Fiskeridirektøren ber Reguleringsrådet ta stilling til valg av reguleringsprinsipp for fartøy mellom 15 og 27,9 meter i hysefisket.

Dersom en likevel velger å videreføre årets reguleringsmodell vil denne måtte bestå av følgende:

Gruppekvoten vil være 14.838 tonn dersom en legger årets torskestige til grunn.

Kvoteenheten for et fartøy med kvotefaktor 1,0 settes til 6,5 tonn, dette innebærer at et fartøy med hjemmelslengde 15 meter får en kvote på 35 tonn og et fartøy på 27 meter får 65 tonn når en bruker samme stige som for torsk, og medfører en overregulering på ca 75% når en legger årets torskestige til grunn.

I inneværende år var det ikke anledning til å drive et direkte hysefiske i perioden 1. januar til og med 14. februar. Fiskeridirektøren ser det ikke som hensiktsmessig å videreføre et slik forbud, i det en mener det må være opptil næringsutøverne å velge tidspunkt med hensyn til direkte fiske av hyse.

I en maksimalkvoteregulering kan det være hensiktsmessig å legge til grunn en viss periodisering, for eksempel som i tabell 20:

Tabell 20: Periodisering.

Periode	Andel	Periodekvote
01.01 – 30.04	1/3	4964 tonn
01.05 – 31.08	1/3	4964 tonn
01.09 – 31.12	1/3	4965 tonn

Når det gjelder bifangst er det i år tillatt med inntil 25% bifangst av hyse ved fisket etter andre arter ved landing, mens det i den enkelte fangst er tillatt med en bifangst på inntil 50%. Bifangstprosenten på 25% avregnes av samlet fangst pr uke og samlet bifangst pr fartøy skal ikke utgjøre mer enn 40% av fartøyets maksimalkvote på årsbasis. Denne bifangstordningen kan det i en maksimalkvoteregulering være hensiktsmessig å videreføre.

Det direkte fisket etter hyse må eventuelt stoppes slik at behovet for bifangst av hyse i andre fiskerier blir tatt høyde for.

5.2.3. Regulering av fartøy i gruppe II

Fartøy i gruppe II reguleres med samlekvote, se punkt 3.3. under torsk.

5.2.4. Beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse av fartøy.

I henhold til deltakelsesforskriftene kan Fiskeridirektøren gi deltakelsesadgang til erstatningsfartøy. Bestemmelser om beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse av fartøy fremgår av forskriften om regulering av fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at en viderefører disse bestemmelsene.

På samme måte som i reguleringen av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62°N, har de ovenfor nevnte reglene ikke omfattet tilfeller hvor fartøyet har vært forkortet, noe som innebærer at man ved forkorting av fartøyet har kunnet få kvoten fastsatt etter et lavere beregningsgrunnlag enn før forkorting. Fiskeridirektøren mener at det også i fisket etter hyse bør være slik at man ved forkorting av fartøyet ikke får endret beregningsgrunnlaget for kvoten.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøy som ved ombygging får forkortet sin faktiske lengde, skal få kvoten beregnet etter lengden ført i merkeregisteret senest 31. desember 2003, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

6. REGULERING AV TRÅLFISKE ETTER TORSK OG HYSE

6.1. OVERSIKT OVER REGULERINGEN I 2003

6.1.1. Torsk og hyse

Trålernes gruppekvote av torsk er fordelt uten overregulering, mens hyse er overregulert med 10%.

6.1.2. Regulering av seitrålerne

Seitrålerne ble skilt ut som gruppe med egen konsesjon i 1996. Denne gruppen har i år avsetninger på 750 tonn torsk og 750 tonn hyse til dekning av bifangst.

Pr 9. november har seitrålerne landet 655 tonn torsk og 1003 tonn hyse.

6.2. REGULERINGEN I 2004.

Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak i oktober 2001 vedrørende forslag til trålstige innebærer at trålernes gruppekvote i 2004 for torsk vil utgjøre 30,19% og for hyse 38%.

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 65.693 tonn. Gruppekvoten av hyse vil ut fra en andel på 38 % utgjøre 27.056 tonn.

Seitrålerne ble som nevnt skilt ut som gruppe med egen konsesjon i 1996. Kvote for denne gruppen ble i 2003 satt til 750 tonn torsk og 750 tonn hyse til dekning av bifangst.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn torsk og 750 tonn hyse til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med seitråltillatelse som er over 130 BRT, i perioden 1.

januar til 30. april kan ta en samlet bifangst av torsk og hyse på inntil 30%. For fartøy med seitråltillatelse som er under denne grensen settes prosentsatsen til 40% i samme tidsrom. Resten av året kan alle fartøy med seitråltillatelse ha inntil 10% samfengt bifangst av torsk og hyse.

Dette innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvote i 2004 blir henholdsvis 64.943 tonn torsk og 26.306 tonn hyse.

Fiskeridirektøren vil foreslå at samtlige stortrålere, som de foregående år, behandles likt ved fordelingen, mens småtrålerne får tildelt kvote i forhold til de differensierte faktorer som har vært lagt til grunn tidligere år.

Fiskeridirektøren går inn for at gruppekvote av torsk og hyse for torsketrålerne fordeles fullt ut slik at det enkelte fartøy selv må planlegge avsetning til bifangst.

7. ANDRE REGULERINGSTILTAK

7.1. PÅSKESTOPP

Det var i år innført påskestopp i fisket etter torsk, hyse og sei. Stoppen varte fra lørdag 12. april klokken 17.00 til mandag 21. april klokken 16.00. For trålere og fartøy som fisker med snurrevad gjaldt stoppen til tirsdag 22. april klokken 10.00.

For den konvensjonelle flåten har det som kjent vært fiskestopp i forbindelse med påsken siden tidlig på åttitallet. Fra 1990 ble regelen også gjort gjeldende for trålerne. Begrunnelsen for påskestoppen var at vi i henhold til fiskeriatvalen mellom Russland og Norge var forpliktet til å iverksette tiltak for å bedre gytetforholdene.

Fiskeriatvalen mellom Russland og Norge legger fra og med 1995 ikke lenger føringer med hensyn til å iverksette tiltak for å bedre gytetforholdene, men begge parter er opptatt å sikre en god rekruttering til bestanden.

Som påpekt av arbeidsgruppen for kysttorsk vil norsk arktisk torsk dominere i fangstene fram til ca 10 april. Med utgangspunkt i dette kan det være noe tidlig å innføre en påskestopp lørdag før Palmesøndag, dvs 3. april. I en situasjon hvor helligdagsfredningen er opphevet kan det imidlertid være ønskelig med en forkortet påskestopp for eksempel fra onsdag før Skjærtorsdag, dvs 7. april.

Fiskeridirektøren ber Reguleringsrådet ta stilling til om det er behov for påskestopp, eventuelt en forkortet påskestopp i 2004.

7.2 TRÅLERE MED KOMBINASJONSDRIFT

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy som har tillatelse til å drive trålfiske etter torsk/hyse og som driver slikt fiske i kombinasjon med konvensjonelle redskap, ikke kan fiske mer enn kvoten for vedkommende størrelsesgruppe, med mindre fartøyet er tildelt større kvote i medhold av reguleringsforskriftene.

7.3 LEVERING AV FANGST M.V.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at hvert fartøy bare kan fiske og levere én kvote, og at dette skal gjelde også ved eierendring og utskifting, med unntak av de tilfeller der utskiftingen skyldes forlis. Disse reglene skal likevel ikke være til hinder for utveksling av kvoter i henhold til de vedtatte spesielle kvoteordningene for kystflåten.

Fiskeridirektøren foreslår dessuten å videreføre regelen om at det kvantum som kan fiskes av det enkelte fartøy, må fiskes og leveres av dette fartøyet, og kan ikke overføres til annet fartøy. Det skal også være forbudt å motta og levere fangst fisket av annet fartøy.

7.4 FRITIDSFISKET ETTER TORSK

Tatt i betraktning behovet for vern av kysttorsken, den særdeles svake biologiske tilstanden for torsk i Nordsjøen, noe som også er tilfelle for torsk i Skagerrak-området vil Fiskeridirektøren foreslå et generelt omsetningsforbud av torsk for fiskere som ikke står i manntallet og for fartøy som ikke er merkeregistrert.

De siste årene har hovedtilnærmingen vært at omsetning av torsk for fritidsfiskere har vært forbudt når det har vært stopp i fisket for yrkesfiskere. Innføring av samlekvoteregulering og fartøykvoter har medført at dette virkemiddelet ikke lenger er brukende. En tilsvarende stopp i omsetning av torsk nord for 62° for fritidsfiskere ble innført etter stoppen 18. april 1989. En fant det da urimelig at fritidsfisket skulle kunne foregå uten begrensninger, og det ble fastsatt en bestemmelse om at fritidsfisket bare kunne foregå med stang eller håndsnøre, og at det måtte avgrenses til de kvanta torsk som gikk med til egen husholdnings behov for fersk fisk. Regelen ble videreført over flere år, da med begrensning til "eget konsum" (stedet for "fersk fisk"). Tilsvarende ordning har vært kjent i hvert fall siden åttitallet i forbindelse med stopperioder for yrkesfiskere.

Fiskeridirektøren legger til grunn at en et slikt forbud om omsetning av torsk for fritidsfiskere må tas inn i de enkelte forskrifter.

Fiskeridirektøren foreslår at det iverksettes forbud mot omsetning av torsk for fiskere som ikke står i manntallet og for fartøy som ikke er merkeregistrert.

8. UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen ble lansert som en prøveordning i 1995. Denne gikk opprinnelig ut på at ungdom skulle gis adgang til å delta i et sommerfiske etter torsk og hyse. I en reguleringsordning hvor det ikke var tillatt for fritidsfiskere å selge sine fangster av torsk, ble ordningen sett på som en mulighet til å bli kjent med næringen og til å ha fiske som sommerjobb.

En annen vesentlig forskjell fra de ordinære fritidsfiskebestemmelsene er at ordningen gir ungdom adgang til å fiske rognkjeks, noe som ellers er forbudt for ikke manntallsførte fiskere.

Ordningen omfattet i utgangspunktet ungdom mellom 15 og 25 år, og har vært gjeldende i

skolens ferie.

I tillegg til de fordelene ungdom gis ved en slik ordning, kan ordningen også ha en motiverende effekt i forhold til rekrutteringen til yrket.

Dersom Fiskeridirektøren foreslag om forbud om omsetning av torsk i fritidsfiske kan det være et behov for en ungdomsfiskeordning.

Det har tidligere vært reist kritikk mot ungdomsfiskeordningen at den er lett å omgå og at det i enkelte tilfeller dreier seg om et ordinært, men skjult næringsfiske.

Fiskeridirektøren ser at ungdomsfiskeordningen har en symbolsk betydning og at den også vil kunne ha en praktisk betydning dersom en innfører et omsetningsforbud av torsk i fritidsfiske.

Fiskeridirektøren vil foreslå at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2004.

9. INNFØRING AV LANDINGSSEDDEL

I gjeldende reguleringsforskrift er fisker i § 17 pålagt å sende leverings/overføringsoppgave til Norges Råfisklag dersom fisk leveres/anvendes til oppdrett/foring. Det skal benyttes skjema fastsatt av Norges Råfisklag. Forskrift av 22.januar 2003 innfører plikt til å fylle ut landingsseddel i disse tilfellene. Sedlene skal tas i bruk fra nyttår og inneholder de samme opplysningene. Det er dermed ikke lengre behov for bestemmelsene i § 17. Den foreslås derfor fjernet.